

7178 LLEI 6/1992, de 27 de març, per la qual es declara Reserva Natural els aiguamolls de Santoña i Noja. («BOE» 77, de 30-3-1992.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei. Sapigheu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

La importància de les zones humides, com a hàbitats de nombroses espècies animals, és coneguda des de fa molt de temps. L'interès per la protecció d'aquestes zones s'ha incrementat les últimes dècades, atès que no solament és necessari brindar protecció a les espècies que ocupen aquests medis, sinó també tenir cura dels medis en si, perquè les aus aquàtiques s'hi puguin reproduir, hi puguin hivernar i puguin portar a bon terme els seus viatges migratoris; així se n'assegura la supervivència.

Els aiguamolls de Santoña, Victoria i Joyel, situats a la zona oriental del litoral de Cantàbria, constitueixen un dels ecosistemes més importants de la península Ibèrica.

L'aiguamoll de Santoña, amb una extensió aproximada de 3.500 hectàrees, l'administren els ajuntaments de Laredo, Colindres, Limpas, Voto, Bárcena de Cicero, Escalante, Argoños i Santoña.

A l'estuari dels aiguamolls conflueixen les rieres de Limpas, Rada, Escalante i Argoños, que aporten matèria orgànica i sediments de la zona terrestre.

Al seu torn, entre el Puntal de Laredo i la Punta de San Carlos a Santoña, penetren les aigües marines i, a l'interior de l'estuari, es produeix una retenció de sediment que permet el desenvolupament de nombroses espècies de plantes i animals.

Encara que el nombre d'espècies de plantes és escàs, n'hi ha una gran producció i, per tant, una gran quantitat de cadascuna, cosa que fa que la concentració de biomassa sigui molt alta i constitueix una de les característiques de l'estuari com un centre de cria d'alevins de nombroses espècies piscícoles, amb una importància decisiva en l'ecosistema marí de la zona.

Tanmateix, el més ressenyable de la zona és que la utilitzin nombrosíssimes aus, en la seva hivernada o com a zona de descans en els seus viatges migratoris des dels països europeus cap a latituds més meridionals de l'Àfrica o de la mateixa península Ibèrica.

Part d'aquestes aus passen l'hivern als aiguamolls, i s'hi han comptabilitzat prop de cent espècies i de 20.000 aus en un hivern. Entre les aus que hivernen en aquesta zona es troben diverses espècies protegides i en greu perill d'extinció com el becplaner *Platalea leucorodia*, el polit cantaire *Numenius phaeopus*, el bernat pescaire *Ardea cinerea*, el martinet blanc *Egretta garzetta*, la calàbria grossa *Gavia immer*, la calàbria agulla *Gavia arctica*, entre altres.

El mateix passa als aiguamolls de Victoria i Joyel, el primer al terme municipal de Noja i el segon compartit pels municipis de Noja i Arnuero.

La flora d'aquests aiguamolls és molt especial: hi ha praderies de *zostera* marítima o espècies intermareals, com la cirialera o els joncs i els canyissos, a la vora dels aiguamolls.

La recent intervenció de l'home, amb la dessecació d'algunes zones dels aiguamolls, modifica negativament aquest paisatge ja que es redueixen els cabals de sortida de la baixamar, i creixen els sorrals i es desertitzen els aiguamolls en el seu conjunt.

Les actuals expectatives immobiliàries n'estan forçant la dessecació, fet que elimina progressivament els aiguamolls.

Per evitar tot això juntament amb un altre tipus d'actuacions com la pedrera de Montehano, a Escalante, amb abocaments continus d'àrids o la caça incontrolada, és necessària la declaració de la zona com a reserva natural de base als seus concrets i singulars valors i amb la finalitat d'atendre la conservació de la seva flora, fauna, constitució geomorfològica i la seva especial bellesa.

Aquest conjunt de factors és suficient per justificar l'excepcionalitat del cas i per tant aquesta Llei s'elabora sense l'aprovació prèvia d'un pla d'ordenació de recursos naturals, en virtut del que disposa l'article 15.2 de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres. No obstant això, en virtut del que estableix la disposició addicional primera, el Govern, en el termini màxim d'un any, ha d'elaborar el pla esmentat.

Article 1r Objecte.

1. Es declara Reserva Natural els Aiguamolls de Santoña, Victoria i Joyel a Cantàbria, de conformitat amb el que estableixen els articles 14 i 21.3 de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres.

2. La declaració de Reserva Natural té com a finalitat el manteniment de l'equilibri ecològic d'aquest ecosistema, basat en l'intercanvi continu de matèries entre el medi continental i el marí, i la protecció de les comunitats i elements biològics, en particular determinades aus aquàtiques migratòries.

Article 2n Àmbit territorial.

L'àmbit territorial d'aquesta Reserva Natural se circumscriu al domini públic marítimoterrestre a què es refereix l'annex d'aquesta Llei.

Article 3r Extensió del règim de protecció.

1. El règim de protecció que preveu aquesta Llei s'extén a tots els béns, tant si són de domini públic marítimoterrestre com no, compresos en els polígons a què es refereix el seu annex, a excepció dels sòls qualificats d'urbans a la seva entrada en vigor, o que tinguin reconegut pel planejament un aprofitament que, amb l'aplicació del règim esmentat, doni lloc a una indemnització d'acord amb la legislació urbanística.

Els terrenys afectats per aquest règim jurídic queden classificats, a tots els efectes, com a sòl no urbanitzable de protecció especial.

2. La Comunitat Autònoma de Cantàbria pot incorporar al règim de protecció que preveu aquesta Llei altres béns adjacents amb els delimitats a l'annex.

Article 4t Règim jurídic.

1. El règim jurídic a què es refereix l'article anterior es concreta en la prohibició, amb caràcter general, de totes les activitats que comportin una alteració física o funcional dels ecosistemes que alberga la zona. Aquestes activitats s'han d'identificar en el Pla d'ordenació dels recursos naturals a què es refereix l'article 4 de la Llei 4/1989, de 27 de març.

2. La realització de qualsevol activitat considerada en el Pla d'ordenació dels recursos naturals com a compatible l'ha d'autoritzar l'Administració competent, amb l'informe previ del director de la Reserva, sense perjudici dels títols administratius necessaris per portar-la a terme.

3. En tot cas, queden expressament prohibides les activitats que consisteixin en el moviment de terres o

aquelles altres de naturalesa extractiva que comportin una modificació de la geomorfologia actual de la zona, així com l'abocament de qualsevol tipus d'escombraries, runa, deixalla o residu industrial, sigui de la naturalesa que sigui.

Article 5è Junta Rectora.

1. La Junta Rectora de la Reserva Natural està adscrita, a efectes administratius, al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació i es compon dels membres següents:

- a) Un representant del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- b) Un representant del Ministeri d'Obres Públiques i Transports.
- c) Un representant de la Comunitat Autònoma de Cantàbria.
- d) Un únic representant dels ajuntaments de Laredo, Colindres, Voto, Bárcena de Cicero, Escalante, Argoños, Santoña, Noja, Limpías i Arnüero, elegit conjuntament per tots ells.
- e) Un representant de les associacions que, pels seus estatuts, es dediquin a la conservació de la naturalesa, elegit d'entre aquestes mateixes.

2. Quan es produeixin canvis administratius o modificacions en la denominació de les entitats representades, el Govern ha d'adequar la composició de la Junta Rectora als canvis o modificacions esmentats.

3. La seu de la Junta Rectora radica a la Comunitat Autònoma de Cantàbria.

4. Els membres de la Junta Rectora són designats, elegits i separats del seu càrrec pels organismes o entitats als quals representin. El seu nomenament i cessament s'ha de comunicar al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

5. Són tasques de la Junta Rectora:

- a) Proposar i, si s'escau, informar de les normes i actuacions per a la defensa més eficaç dels valors i singularitats de la Reserva Natural, i fer totes les gestions que consideri beneficioses per a aquesta.
- b) Aprovar provisionalment el Pla d'ordenació dels recursos naturals i les seves revisions, i vetllar pel seu compliment; i
- c) Aprovar i modificar el seu propi Reglament de règim interior.

Article 6è Director de la Reserva Natural.

La responsabilitat de la gestió, administració i coordinació d'activitats de la Reserva Natural correspon a l'Institut Nacional per a la Conservació de la Naturalesa, el titular del qual ha de designar el director de la Reserva, el qual ha d'assistir amb veu i vot a les reunions de la Junta Rectora.

Article 7è Finançament.

1. Per atendre les activitats, treballs i obres de conservació, millora i recerca, així com les despeses generals de la Reserva natural, han de figurar les corresponents consignacions pressupostàries en els pressupostos generals de l'Estat.

2. Als mateixos efectes, també es pot disposar de tota classe d'aportacions i subvencions d'entitats públiques i privades, així com dels particulars.

Article 8è Règim sancionador.

El règim sancionador de les accions i omissions que infringeixin el que disposen aquesta Llei i el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la zona s'ha d'ajustar al que preveuen la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació

dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres; la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes; la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, i altres disposicions aplicables.

Article 9è Acció pública.

És pública l'acció per exigir, davant els òrgans administratius i de la jurisdicció contenciosa administrativa, l'observança estricta de les normes de protecció de la Reserva Natural i de la seva zona perifèrica.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. *Pla d'ordenació dels recursos naturals de la zona.*—Per les raons excepcionals que hi concorren i als efectes del que estableixen els articles 4 i 15.2 de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, el Govern, a proposta del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, ha d'aprovar el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la zona, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor de la Llei.

Segona. *Constitució de la Junta Rectora.*—En el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'ha de constituir la Junta Rectora.

Tercera. *Pla de restauració.*—En el termini d'un any, a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el director ha de presentar un pla de restauració dels elements naturals i dels ecosistemes degradats.

Quarta. *Convenis de col·laboració.*—El Consell de Govern de la Diputació Regional de Cantàbria i l'Institut Nacional per a la Conservació de la Naturalesa poden establir convenis de col·laboració per a una gestió i administració millor i més eficaç de la Reserva Natural.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. *Disposicions complementàries.*—S'autoritza el Govern a dictar totes les disposicions complementàries que requereixi l'execució d'aquesta Llei.

Segona. *Entrada en vigor.*—Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

ANNEX

L'àmbit territorial de la Reserva Natural és el resultat de la delimitació del domini públic maritimoterrestre comprès a l'interior dels polígons següents:

Aiguamoll Joyel.—Des de l'illa de Suaces, vorejant pel sud les edificacions que hi ha a la platja de Ris, fins a la seva confluència amb la carretera que uneix aquesta platja amb Palacio. Per aquesta carretera fins a la seva intersecció amb el camí de la Fuente de Ontañón, seguint aquest camí fins al poble de Soano, al qual voreja pel nord, i d'aquest, per la carretera a Quejo, fins a La Cava. D'aquest punt, pel camí veïnal que porta a la costa, tancant amb l'illa de Suaces i incloent-la.

Aiguamoll de Santoña.—Des del Puntal de Laredo, vorejant les actuals edificacions, pel camí pròxim al càmping que condueix fins al Arroyo del Regatón. D'allà, seguint el camí que voreja els aiguamolls, fins al Puente del Riego i d'aquest, continuant pels dics existents fins a la seva confluència amb la carretera N-634. Des d'aquest punt, vorejant l'autovia i pels terrenys de la denominada La Quinta, fins a la seva confluència amb la carretera C-629 i per aquesta, vorejant per l'oest el nucli urbà de Limpías, fins al denominat Puente de Viar. Des d'aquí, travessant-lo, per la carretera S-514 fins a confluïr amb la S-520, seguint-la fins a la proximitat del Pico Carrasco, on continua pel camí veïnal que, des d'allà, envolta el poble de Carasa fins a tornar de nou a la carretera S-520 i, per aquesta, fins al Puente del Cristo de Carasa. D'aquí, per la carretera veïnal, fins al poble de Rada, al que s'envolta pel nord fins al pont que travessa la ria, i en aquest punt s'agafa el camí veïnal que comunica amb el poble de

Nates. Envoltant aquest pel sud, continua per la carretera veïnal de Nates fins a la seva confluència amb la variant de Colindres per la qual segueix fins al pont de l'autovia sobre la ria de Treto i, vorejant pel nord el poble de Treto, continua fins a la N-634, per la qual segueix fins al lloc conegut com Las Mazuecas, des d'on continua pel camí veïnal que va al barri de La Via i, seguint aquest camí, voreja pel nord les edificacions que hi ha la falda del Monte Vivero, i torna a la N-634 per la qual continua fins al nucli urbà de Gama, el qual voreja pel nord fins a la seva confluència per la carretera C-629. Per aquesta continua fins al poble d'Escalante i des d'aquest, vorejant per l'est les edificacions que hi ha, continua fins a la mateixa carretera anterior, seguint-la fins al lloc conegut com «La Venta de la Zorra». Des d'aquí se segueix el camí veïnal que va al barri d'Ancillo, al qual envolta completament, i torna pel mateix camí veïnal al punt de partida a la carretera C-629, continua per la nova variant d'accés a Santoña fins al segon pont, i continua en línia recta per l'antic dic fins a la porta del penal d'«El Dueso», el qual envolta pel nord fins a la denominada Punta del Àguila. Se segueix la línia de costa del Monte Buciero, envoltant-lo fins a arribar a la Punta de San Carlos, i d'allà, pel camí d'accés al fort del mateix nom, fins al fort de San Martín, envoltant per l'est el nucli urbà de Santoña fins a l'antiga carretera

d'accés S-415, i per aquesta, cap al nord, fins a la pedrera d'«El Sorval». D'aquest punt continua en línia recta cap a l'oest fins a confluïr amb el dic en la primera comporta, i des d'allà, envoltant els dics i molls cap al sud i l'est empalma amb el Puntal de Laredo.

Aiguamoll Victoria.—Des de la zona d'El Barrio i vorejant pel nord les edificacions del barri d'Helgueras, se segueix per la carretera que va des d'Helgueras pel molí fins al lloc anomenat Casa La Rota. Des d'aquest continua per la carretera que condueix a Rota-Fonegra i, vorejant per l'est les edificacions de Rota-Fonegra i Trengandín, continua fins a la carretera que va de Noja a Helgueras, seguint per aquesta i vorejant pel sud-oest la platja de Trengandín fins a la Punta Cañaverosa.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 27 de març de 1992.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ